

Møteinnkalling

Utvalg: FORMANNSKAPET
Møtested: Formannskapssalen, Marker rådhus
Møtedato: 27.08.2015
Tidspunkt: 18.30

Forfall meldes på tlf 69810500 eller post@marker.kommune.no , som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr. **Arkivsaksnr.**
 Innhold

PS 33/15	15/427 Godkjenning av protokoll
PS 34/15	15/427 Referater
PS 35/15	13/636 Kommuneplan for Marker kommune - samfunnsdelen.
PS 36/15	15/190 Økonomisk oversikt Marker kommune pr 31.07.15
PS 37/15	15/400 Retningslinjer for Startlån i Marker kommune
PS 38/15	15/417 Indre Østfold Utvikling
PS 39/15	15/418 Indre Østfold Utvikling IKS - selskapsavtale
PS 40/15	15/423 Regionalpark Haldenkanalen - evaluering og videre drift
PS 41/15	15/434 Lønnsoppgjøret 2015, budsjettjustering
PS 42/15	15/446 Rammer driftsbudsjett, budsjett 2016

**Det blir ettersendt sak ;
Nærmiljøprosjekt. Samarbeid Marker kommune - Østfold fylkeskommune**

Kjersti Nythe Nilsen
ordfører

Espen Jaavall
rådmann

Godkjenning av protokoll

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
33/15	Formannskapet	27.08.2015

Protokoll fra formannskapsmøte 03.06.2015 godkjennes.

Referater

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
34/15	Formannskapet	27.08.2015

14/691-3 20.08.2015 RÅD//ESPJAA 210
3684/15 **Indre Østfold Kommunerevisjon IKS**
 Forvaltningsrevisjonsprosjekt - Kjøp av varer og tjenester

Kommuneplan for Marker kommune - samfunnsdelen.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
35/15	Formannskapet	27.08.2015
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til innstilling:

Kommuneplanens samfunnsdel for Marker kommune for tidsrommet 2015 – 2027 godkjennes i henhold til Pbl, § 11-15 Vedtak av kommuneplan.

Bakgrunn:

Utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel har blitt utført som et samarbeid med Rømskog og Aremark kommuner. Kommunestyret vedtok planprogram for revisjon av kommuneplanen i møte 7. oktober 2014, sak 44/14. Utkast til kommuneplanens samfunnsdel ble i formannskapet vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn i 6 uker med frist for uttalelser satt til 1.5.15.

Utkastet til samfunnsdel har vært presentert for politikerne og i et møte med ungdommen og det har vært avholdt et folkemøte der det ble orientert om kommuneplanrevisjonen. Det har kommet inn følgende uttalelser:

Virksomhetslederne i Marker kommune, Statens Vegvesen, Østfoldhelse, Fylkesmannen i Østfold, Østfold fylkeskommune.

Vurdering:

Planutkastet er delt inn i følgende 6 kapitler:

- Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet.
- Kulturliv, tjenestetilbud, by og tettstedsutvikling.
- Samferdsel, transport og infrastruktur.
- Oppvekst, levekår og folkehelse.
- Bærekraftig utvikling.
- Arealstrategi.

Utkastet til samfunnsdel er lagt opp slik at planen definerer overordnede mål for samfunnsutviklingen. Den tar opp tema som er viktige for å oppnå de definerte overordnede målene og drøfter temaene ut fra tre ståsteder.

- Hva skal vi gjøre?
- Hvorfor gjør vi det?
- Hvordan gjør vi det?

Når planen leses er det viktig å være oppmerksom på at den ikke kan si noe om alle kommunens virksomhetsområder, men omtaler kommunens spesifikke utfordringer på nærmere definerte områder.

Planen definerer følgende overordnede mål for samfunnsutviklingen i Marker:

1. Vi vil ha fornøyde innbyggere, og da snakker vi om alle grupper og lag av befolkningen.
2. Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtida.
3. Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Marker er en liten og oversiktlig kommune.

Rådmannen minner om at de prioriteringer som det legges opp til i kommuneplanens samfunnsdel også skal være styrende for de disposisjoner som gjøres i kommuneplanens arealdel.

Utkastet til kommuneplanens samfunnsdel kan sammenfattes slik når det gjelder dokumentets innhold og hvordan de mottatte uttalelsene er behandlet i planen:

Uttalelser fra Statens Vegvesen, Østfoldhelse, Fylkesmannen i Østfold og Østfold fylkeskommune.

Ingen endring i planutkastet etter høringen.

Virksomhetslederne i Marker kommune.

De ønsket sidenummer i dokumentet. Dette er innarbeidet. Omtalen av barnevern, bibliotek og helsesøster endres i planutkastet. De ønsket omtalt solenergi og små vannkraftverk i kap. 3. Dette vil bli innarbeidet i dokumentet. Omtalen av biblioteket som en nøytral arena i kap. 4 vil bli endret.

Andre kommentarer til planutkastet.

Befolkningsgrunnlag.

Satsning på Marker som bostedskommune skal ligge til grunn for videre planarbeid. Det å utvikle seg som bostedskommune betyr også satsning på næringsutvikling med det som mål at folk skal bo og arbeide i kommunen.

Befolkningsgrunnlaget må sikres for å oppnå målene i planen. Befolkningsprognosen viser at befolkningen antas å øke fra 3627 innb. i 2015 til 4361 i 2040. Det er av avgjørende betydning at nevnte befolkningsvekst forvaltes på en god måte. Det kan for eksempel gjøres ved at framtidig lokalisering av samfunnsfunksjoner som butikker, cafeer, eventuelt nytt bibliotek og ny barnehage legges til Ørje sentrum.

En positiv befolkningsutvikling er også avhengig av at det bygges nye boliger. En måte å gjøre dette på er å bygge nye sentralt beliggende boliger med kort avstand til sentrale sentrumsfunksjoner. Kollektivtilbudet med bussforbindelse til Halden, Mysen, Askim og Oslo må også forbedres vesentlig i forhold til dagens tilbud. Dette vil bli nærmere omtalt i kap. 3 Samferdsel, transport og infrastruktur.

Boattraktivitet.

Kommunens strategier for attraktivitet og boligutvikling oppsummeres slik i planutkastet:

- Viktige samfunnsfunksjoner skal lokaliseres i Ørje sentrum.
- Offentlige arealer i Ørje sentrum skal ha høy kvalitet.

- Det skal utvikles arbeidsrelaterte møteplasser.
- Hovedvekten av boliger skal knytte seg til Ørje sentrum.
- Det skal planlegges og arbeides for tilgang av boliger lokalisert til vassdraget og naturkvaliteter.
- Det skal tilbys større bredde av boligtyper enn tilfelle er i dag.
- Det skal utvikles boligtyper som egner seg som bofellesskap for både yngre og eldre.

Kommunen vil i dette arbeidet både ha rollen som planmyndighet og utviklingsaktør.

Næringsutvikling.

Den største arbeidsgiveren i Marker er kommunen med 285 sysselsatte ifølge tall fra 2014. Det øvrige næringslivet i kommunen har hovedvekten av sysselsatte innen jordbruk, bygg og anlegg, verkstedindustri og varehandel. Kommunen har totalt mistet 92 arbeidsplasser siden 2009. Det er et mål å øke det totale antall arbeidsplasser i planperioden.

Rasjonaliseringen i landbruket har ført til færre heltidsbønder. I Marker har det imidlertid de senere årene vært en positiv utvikling ved at unge bønder har foretatt store investeringer innen landbruket. Dette er et tegn på framtidstro og positivitet innen landbruksnæringa. Marker kommune ønsker å støtte opp under denne satsningen i landbruket.

Produktutvikling innen Regionalpark Haldenkanalens satsningsområder skal gis prioritet. Disse er:

- Merkevarebygging
- Opplevelsesnæring
- Stedsutvikling
- Primærnæring

Kommuneplanprosessen tar også sikte på å avklare hvilke områder (arealer) i kommunen som kan settes av til framtidige hytteområder, og hvilke områder som bør skjermes. Nevnte avklaring skal finne sted i arbeidet med kommuneplanens arealdel, men føringer for dette skisseres i avsnitt 6 Arealstrategi i samfunnsdelen av kommuneplanen.

Kulturliv.

Kommunen skal arbeide aktivt for å være et inkluderende samfunn med lav terskel for deltakelse i kulturlivet, foreningsvirksomhet og lokale aktiviteter og et sterkt lokalt samhold.

Et rikt kulturliv bidrar ofte til å få folk til å møtes og skaper et sosialt engasjement. Folk velger i dag ofte bosted etter kultur- og livsstilstilbud i en kommune. Dette kan igjen bidra til lokale arbeidsplasser når nyetablerere følges opp av kommunen.

Tjenestetilbud.

Kommunen har i dag gode kommunale tjenestetilbud. Det legges som en målsetting opp til å utvikle videre det administrative samarbeidet som i dag er etablert med Aremark og Rømskog kommuner.

Det foreslås vurdert samlokalisering av privat og offentlig virksomhet dersom det i planperioden skulle ligge til rette for dette. For eksempel samlokalisering av et nytt offentlig bibliotek med boliger og annen privat servicevirksomhet.

Tettstedsutvikling og utbyggingsmønster.

Tettstedsutvikling er summen av de tiltakene som gjøres for å forbedre og bygge videre på servicetilbud og ulike offentlige og private virksomheter som allerede finnes i kommunen. Det vil være hensiktsmessig å samlokalisere offentlige og private funksjoner i Ørje for å skape grunnlag for videre utvikling av bosetting og servicefunksjoner. Dette er også omtalt i avsnittet ovenfor og nevnte målsetting må også tas inn i arealdelen av kommuneplanen.

Det legges dessuten fortsatt opp til et desentralisert utbyggingsmønster med definerte områder i kommunen der spredt boligbygging vil være tillatt.

Kollektivtrafikk.

Marker kommune har i dag et meget dårlig kollektivtrafikktilbud. Dette skyldes delvis et begrenset passasjergrunnlag, men også en nedbygging av kollektivtilbudet i Indre Østfold over flere år fra busselskap, Østfold fylkeskommune og Østfold Kollektivtrafikk.

Utkastet til samfunnsdel inneholder en omtale av ovennevnte utfordring, og utfordrer kommunen til å iverksette tiltak overfor Østfold fylkeskommune, Østfold kollektivtrafikk, busselskaper og de store bedriftene i Indre Østfold for å få til et bedre kollektivtrafikktilbud for kommunens innbyggere i planperioden. Dette gjelder også for ungdommen og Flexx-ordningen til Østfold kollektivtrafikk.

Internett.

Det foreslås at kommunen arbeider for å få bedret infrastrukturen for bredband/internett i hele kommunen. Det utføres for tiden en statuskartlegging av deknningen, og det skal utarbeides en rapport som skal gi anbefalinger om nødvendig oppgradering av nevnte infrastruktur.

Strøm.

Det foreslås at Marker kommune legger til rette for småskala vindkraft og utarbeider retningslinjer for dette. Dette kan blant annet gjøres i kommuneplanens arealdel.

Kap. 4 Oppvekst, levekår og folkehelse.

I oppsummeringen til dette kapitlet i planutkastet foreslås det tiltak som tar sikte på å senke terskelen for deltakelse i samfunnet, utjevne helseforskjeller og bidra til bedre helse hos kommunens innbyggere samt bedre mulighet for eldre til å bo hjemme lenger.

Dette er definert i oppsummeringen av avsnittet ved å vise til mulige tiltak som : Utbygging av gang og sykkelveier, bedre kollektivtilbud, kompakt bebyggelsesstruktur, lokalisere omsorgsplasser ved møteplasser, sysselsette arbeidsledige og uføre ved å delta i aktiviseringstiltak for eldre, tilby aktiviteter i forlengelsen av skoledagen, bruke biblioteket som møteplass for publikum, legge opp til bokollektiv i kommuneplanens arealdel og framtidige reguleringsplaner, kommunen bidrar til tiltak oppsummert i kap. 4 ved strategiske oppkjøp av tomter mm., kommunalt engasjement i eiendomsutvikling som bidrar til realisering av foran nevnte tiltak.

Kap. 5 Bærekraftig utvikling.

For å få til en bærekraftig utvikling i planperioden foreslås det at kommunen og private satser på lokal næringsutvikling. Dette gjelder både basisnæringene og annen næringsvirksomhet.

Det skal arbeides for en kompakt bebyggelsesstruktur med videre utbygging av gang og sykkelveier. Dette vil også kreve økt innsats med hensyn til et bedre kollektivtrafikktilbud. Dette er omtalt i avsnittet ovenfor.

Kommunen skal fortsette å arbeide med miljøtiltak som ladestasjoner for elbiler og enøk-tiltak for kommunale bygninger, miljøsertifisering av kommunale virksomheter og svanemerkeambisjoner for nye kommunale bygg.

Kap. 6 Arealstrategi.

Målene fra kommuneplanens samfunnsdel foreslås å være styrende for utformingen av kommuneplanens arealdel. Nevnte mål er oppsummert som kulepunkter i dette kapitlet og er nærmere omtalt i de etterfølgende avsnittene.

Dette er et utdrag av de prioriteringer som det legges opp til i kommuneplanens samfunnsdel på de områdene som er definert i foran nevnte 6 kapitler. Det er lagt opp til at denne kommuneplanen skal være uavhengig av valg av utviklingsretning i den pågående kommunereformprosessen. Kommuneplanens samfunnsdel legger vekt på utviklingen av Marker som lokalsamfunn, og drøfter i mindre grad kommunens organisasjonsform. Planen kan fungere som en kommunedelplan dersom Marker skulle komme til å inngå i en større kommuneenhet.

Når det gjelder behandlingen av kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel) skal kommuneplanen ifølge Pbl. § 11-15 vedtas av kommunestyret. Planen skal kunngjøres og gjøres tilgjengelig på elektroniske medier. Det vil konkret si at kommunestyrets vedtak skal kunngjøres i Smaalenenes Avis og legges ut på kommunens hjemmeside med elektronisk link til selve planen. Et eksemplar av planen skal sendes til Kommunal og moderniseringsdepartementet, Fylkesmannen i Østfold, Østfold fylkeskommune og berørte statlige myndigheter.

Kommunestyrets vedtak om kommuneplan kan ikke påklages. Kommuneplanens samfunnsdel skal ifølge Pbl, § 11-3 legges til grunn for kommunens egen virksomhet og for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen.

KONKLUSJON:

På bakgrunn av foranstående foreslår rådmannen at utkast til kommuneplanens samfunnsdel for Marker kommune for tidsrommet 2015 – 2027 godkjennes i henhold til Pbl, § 11-15 Vedtak av kommuneplan.

Vedlegg:

1. Utkast til kommuneplan for Marker – samfunnsdelen.
2. Oversikt – kommentarer til mottatte uttalelser etter høringsrunder for samfunnsdelen.
3. Høringsuttalelser etter høringsrunden for kommuneplanens samfunnsdel.

Økonomisk oversikt Marker kommune pr 31.07.15

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
36/15	Formannskapet	27.08.2015

Rådmannens forslag til innstilling:

Rapport pr 31.07.15 tas til orientering.

Bakgrunn:

På bakgrunn av Arbeiderpartiets krav angående regnskap 2014 og budsjett 2015, blir resultatet pr 31.07.15 for alle virksomhetene lagt frem.

Vurdering:

Virksomhetene fikk i budsjett 2015 tildelt en ramme på total kr 183,4 mill. På inntektssiden er prognoseresultatene fra KS brukt som grunnlag.

Det har gjennom vinteren og våren 2015 vært jobbet med innsparingstiltak, og i Kommunestyret den 16.06, sak PS 48/15 ble det vedtatt innsparingstiltak på til sammen kr 5.771.000. Det er budsjettjustert for til sammen kr 5.723.000 i regnskap/budsjett pr 31.07.15. Kr 4.723.000 i reduserte inntekter og kr 1.000.000 til og dekke underskudd fra 2013 og 2014. Inntektssiden ser derfor bedre ut nå enn tidligere.

Skatteinntgangen pr 31.07.15 er kr 2.572.680 høyere enn budsjettet. Vi er usikre på hvordan dette vil gå utover høsten, og selv om det nå ser positivt ut, er vi usikre på skatteavregningen og om denne trenden vil fortsette.

Når det gjelder rammetilskudd ligger vi kr 604.141 over budsjett etter at budsjettjustering er foretatt.

Ikke alle inntekter er ført når det gjelder virksomhetene, det gjelder i hovedsak sykelønnsrefusjon. Anslagsvis mangler det sykelønnsrefusjonsinntekter for ca kr 250.000.

Konklusjon:

Marker kommune sin økonomiske situasjon er vanskelig, og utviklingen må fortsatt nøye følges opp av rådmann fremover. Får vi store uforutsette utgifter, har vi ingen reserver og bruke, slik at disse utgiftene da vil øke vårt underskudd.

Alle virksomhetene har fokus på innsparingstiltak og alle utgifter og nye ansettelser vurderes nøye av alle virksomhetsledere i samarbeid med rådmann.

Vedlegg:

Totaloversikt over alle virksomhetene pr 31.07.15

Rapportering fra alle virksomhetene pr 31.07.15

Retningslinjer for Startlån i Marker kommune

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
37/15	Formannskapet	27.08.2015

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

“Retningslinjer for startlån i Marker kommune” godkjennes og gjøres gjeldende fra og med 1. oktober 2015.

Kommunestyret vedtar for hvert budsjettår om Marker kommune skal ta opp startlån fra Husbanken til videre utlån og eventuelt hvor stort.

Bakgrunn:

Startlånet er et samarbeid mellom Husbanken, kommunene og private banker om å gi lån til bl.a kjøp av brukt selveierbolig og bolig i borettslag, utleieboliger.

Lånet skal bidra til at husstander som har problemer med å etablere seg i egen bolig skal få mulighet til dette og bli boende i nøkterne og gode boliger.

Lovdata har utarbeidet Forskrift om startlån fra Husbanken. Forskriften vedlegges saksfremlegget.

Grovt kan regelverket oppsummeres slik:

- Startlån kan bidra til at husstander med boligetableringsproblemer skal få mulighet til å etablere seg og bli boende i nøkterne og gode boliger.
- Videreutlån til enkeltpersoner skal tilbys med utgangspunkt i Husbankens rentevilkår. Kommunen gis anledning til å påplusse husbankrenten med inntil 0,25 prosentpoeng til dekning av administrative kostnader. Kommunen kan i tillegg innkreve gebyr for å dekke de faktiske utgiftene ved forvaltningen av låneordningen.
- *Kommunen har tapsrisikoen for de første 25 prosent av startlånets restgjeld på tapstidspunktet. Staten har tapsrisikoen for de siste 75 prosent etter visse regler.* Kommunen kan søke Husbanken om å sette av deler av tildelt etablering tilskudd etter gjeldende regler og begrensning fastsatt av Husbanken.
- Administreringen av låneporteføljen besørjes av Lindorff A/S, dette i.h.t. avtalen de har med kommunen.

I Markers kommunes budsjett for 2015 ble det bestemt å låne kr 2.000.000,- til videre utlån.

I kommunestyremøte den 16.06.2015 ble det bestemt å søke om ytterligere et lån stort kr 2.000.000,- til bruk for videre utlån til vanskeligstilte flyktninger.

RETNINGSLINJER FOR STARTLÅN I MARKER KOMMUNE

1. Formål

Startlån skal bidra til at husstander med boligetableringsproblemer skal få mulighet til å etablere seg og bli boende i nøkterne og gode boliger.

Husstander med etableringsproblemer er husstander som har behov for hjelp til finansiering fra kommunen. Finansieringen skal gi husstanden stabile boforhold.

2. Hvem kan få lån

Startlån er behovsprøvd og kan omfatte: barnefamilier, enslige forsørgere, funksjonshemmede, flyktninger og andre økonomisk vanskeligstilte husstander.

Lånesøkere må dokumentere at husstandens framtidige inntekter og eventuelle stønader er tilstrekkelige til å betjene renter og avdrag på lån i tillegg til vanlige levekostnader. Dokumentasjonen skal gis i form av en egenvurdering av økonomien etter låneopptaket. Det kreves at inntekter oppført i egenvurderingen blir dokumentert. Siste tilgjengelig ligningsutskrift må vedlegges søknaden, i tillegg må de to siste måneders lønsslipp vedlegges. Kommunen kan kreve ytterligere dokumentasjon, herunder innhente kredittopplysninger fra selskaper og offentlige organer.

Søknaden kan bli avslått hvis kommunen mener lånesøker/ne ikke vil klare fremtidige betalingsforpliktelser.

Kommunen vurderer og avgjør hvilke inntekter som er /blir godkjent og lagt til grunn ved beregning av betalingsevne.

Alle husstandsmedlemmer som bidrar til nødvendig inntektsgrunnlag, bør normalt også være låntakere.

3. Hva det kan gis lån til

Kjøp av bolig

Startlån kan gis til kjøp av bolig/leilighet. Som hovedregel gis startlån som toppfinansiering, sammen med grunnfinansiering fra private finansinstitusjoner.

Utbedring

Startlån kan brukes til utbedring av boligen.

Oppføring av bolig

Startlån kan brukes til toppfinansiering, sammen med grunnfinansiering fra Husbanken eller andre finansinstitusjoner.

Refinansiering

Startlån kan benyttes til refinansiering av dyre boliglån dersom det resulterer i at husstanden får en mulighet til å bli boende i boligen.

Forhåndsgodkjenning

Heftelsene ved eiendommen må være innenfor lånetakst. Boligen skal være rimelig i forhold til prisnivået i kommunen. Kjøpesummen/lånetaksten skal godkjennes av kommunen på forhånd. Forhåndsgodkjenningen skal ha en gyldighet på maksimalt 2 måneder.

Kommunen vil vurdere hvilket behov husstanden har, både med hensyn til bolig og finansiering. Valg av bolig og finansieringsløsning forutsetter at husstanden kan bli boende i boligen. Uansett er det en forutsetning at boligen ikke er dyrere enn at søker/ne kan klare å **betjene boutgiftene over tid** og fortsatt ha nødvendige midler igjen til livsopphold.

Nærmere om boligen.

Boligen skal være rimelig og nøktern, men like fullt være egnet bolig for låntakers husstand. Dette vurderes i hvert enkelt tilfelle. For boliger i borettslag vil både kjøpesum og andel fellesgjeld bli lagt til grunn for vurderingen.

4. Låneutmåling – finansieringspakker

Låneutmålingen fastsettes innenfor 100% av kjøpesummen, nybyggings-, utbedringskostnader eller boligens verdi (lånetakst) pluss eventuelle omkostninger. Kjøpesummen kan normalt ikke overstige taksert markedsverdi. Lånets størrelse vil også, som nevnt under punkt 2, avhenge av den enkeltes økonomi og dessuten annen långivers låneutmåling. Startlån gis i hovedregelen som topplån. Som prinsipp legger kommunen til grunn at jo mer vanskeligstilt husstanden er, jo større andel av finansieringen kan være startlån. For særlig vanskeligstilte husstander kan startlånet brukes i kombinasjon med etablerings- eller tilpasningstilskudd.

Normalt innvilger låneinstitusjoner inntil 85% av taksert verdi på objektet. Dette gis mot 1. prioritetspant i boligen. Startlån innvilges mot 2. prioritet i boligen.

Startlån kan gis som topplån med inntil kr 300.000,-.

5. Rente- og avdragsvilkår-omkostninger

Startlån tilbys med utgangspunkt i Husbankens rente- og avdragsvilkår.

Normalt gjelder følgende vilkår:

- Husbankens til enhver tid gjeldende flytende rente, tillagt 0,25%
- 25 års nedbetalingstid
- Ingen avdragsfri periode
- Normalt 12 terminer pr. år

Det kreves kr 2.000,- i etableringsgebyr og et depotgebyr på kr 1.000,- for hvert innvilget lån. Gebyret inngår i lånet og blir fratrukket når lånet blir utbetalt.

6. Sikkerhet for lånet

Kommunen skal ha tinglyst pant i selveide boliger, evt. Påtegnet pant i adkomstdokumenter for borettslagsleiligheter. Hvilken prioritet panteretten skal ha, vurderes av kommunen i hvert enkelt tilfelle, normalt gis lån mot 2. prioritetspant.

Kommunens pant skal ha prioritet innenfor omsetningsverdien på boligen/leiligheten. Med omsetningsverdi menes først og fremst eiendommens takstverdi.

Lånesøker/ne skal gjøres oppmerksom på at mislighold av lånet kan føre til tvangssalg av eiendommen.

7. Klageadgang

Det er anledning til å klage på kommunens vedtak om tildeling, utmåling, avvisning og avslag på lån. Klagen må være skriftlig og sendes det kontoret i kommunen som har truffet vedtaket. Klagen må begrunnes og skal nevne det vedtaket det klages over og hvilken endring som ønskes. Klagefristen er tre uker fra underretning om vedtaket er kommet fram. Hvis klagen ikke gis medhold, sendes den til kommunens klagenemnd.

Konklusjon:

Retningslinjer for startlån i Marker kommune godkjennes og gjøres gjeldende fra 1. oktober 2015.

Kommunestyret vedtar for hvert budsjettår om Marker kommune skal ta opp startlån fra Husbanken til videre utlån og eventuelt hvor stort.

Vedlegg:

- Forskrift om startlån fra Husbanken.
- Gjeldende retningslinjer.

Indre Østfold Utvikling

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
38/15	Formannskapet	27.08.2015
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune anbefaler Eierstrategi for Indre Østfold Utvikling IKS, med følgende kommentarer eller forslag til endringer:

1. I tråd med eierstrategiens budskap, forventes det at selskapet i større grad påtar seg en pådriverrolle i utviklingsarbeidet, og er proaktiv overfor aktører i og utenfor regionen for å oppfylle målsettingen om «vekst i antall private og statlige arbeidsplasser, flere besøkende og økt bosetting i regionen.»
2. Selskapets kjernevirksomhet spisses til å omfatte
 - Pådriver for næringsutvikling
 - Fellestjenester for besøk- og opplevelsesnæringen
3. Selskapet markedsfører regionen og er en fagressurs for kommunene for å oppfylle overordnet målsetting (jf. pkt. 2).
4. Sekretærrollen for Indre Østfold Regionråd tas ut av selskapets oppgaveportefølje. Dette for både å skape en klarere profil for selskapet og tydeliggjøre Regionrådets rolle som bestiller overfor selskapet.
5. Det forventes at selskapet årlig inviterer seg selv til formannskapet og/eller kommunestyret for å orientere om 1. Samarbeidet med eierkommunene 2. Oppnåelse av overordnet målsetting.

Sammendrag:

Det er utarbeidet eierstrategi for Indre Østfold Utvikling IKS. Representantskapet har oversendt eierstrategien til høring i eierkommunene.

Bakgrunn:

I følge Interkommunal Eierskapsmelding for Indre Østfold skal eierne utforme eierstrategier for enkeltelskapene. Eierstrategien har, sammen med selskapsavtalen, status som selskapets styringsdokument. Strategien, og utarbeidelsen av denne, er et viktig ledd i den interkommunale eierstyringen.

Representantskapet for Indre Østfold Utvikling IKS (heretter IØU) vedtok 10.11.14 å nedsette et strategiutvalg for å utarbeide en eierstrategi for selskapet. Strategiutvalget har gjennomført 4 møter og i tillegg 2 møter med ordførere og rådmenn. Som en del av arbeidet har strategiutvalget fulgt opp prosessen for ferdigstilling av strategisk næringsplan.

Strategiutvalget har bestått av representantskapsleder, ordførere i arbeidsutvalget for regionrådet og rådmann i Hobøl, samt styrets leder og nestleder, og daglig leder i selskapet. Prosjekt Eierskap har ivaretatt sekretærrollen.

Strategien tar for seg de sentrale overskriftene som kjennetegner eierstrategiene for selskaper i Indre Østfold; hensikt, kjernevirksomhet, forutsetninger, styringsprinsipper, økonomi og utvikling. Eierstrategiprosessen har ledet frem til utarbeidelse av et eierstrategidokument og en revidert selskapsavtale. Selskapsavtalen legges frem for kommunestyret i egen sak.

Vurdering:

Eierstrategien opprettholder hensikten med IØU, slik den ble formulert ved etableringen:

Samlingen av funksjoner og kompetanse skal gi en slagkraftig og effektiv struktur, som gir Indre Østfold et samlet ansikt utad og bidrar til oppbygging av et godt omdømme.

Eierne har etterlyst slagkraft og synlighet fra selskapet siden det ble etablert for om lag 2 år siden. Det vurderes derfor som fornuftig at strategien konkretiserer forventningene, slik vi finner det formulert på denne måten: «*I hovedsak skal eierkommunenes investering i selskapet lede til vekst i antall private og statlige arbeidsplasser, flere besøkende og økt bosetting i regionen.*» Og i stedet for å si at vår region skal bli en av de mest attraktive regionene i Norge, er strategien tydeligere på målbildet når den holder frem at «*Indre Østfold skal gjennom arbeidsplassvekst posisjonere seg som en attraktiv region – for innbyggere, næringsliv og besøkende.*»

Selv om det er mange ulike forhold og innsatsfaktorer som leder til at målene oppnås, er det viktig at selskapet avgir fast rapportering vedrørende overordnet hensikt og de forventninger som er formulert i tilknytning til kjernevirksomheten. I Indre Østfold har vi relativt få arbeidsplasser i forhold til antall innbyggere. Det er viktig at kommunene holdes orientert og kan ha en tett dialog med selskapet om utviklingen her. Næringsutvikling, herunder besøks- og opplevelsesnæringen, vurderes som selskapets viktigste innsatsområde. Eierstrategien vektlegger pådriverrollen for næringsetablering og utvikling av eksisterende næringsliv. Rådmannen vil også påpeke betydningen av at selskapet finner måter å kunne bistå firmaer for å unngå konkurser.

I saksfremleggene, som lå til grunn for etableringen av selskapet, ble det pekt på at samferdsel er et innsatsområde hvor regionalt perspektiv er nødvendig: Regionen må være i inngrep med arbeidet med transportsystemene på Østlandet. Rådmannen i Marker kommune utdypet dette på følgende måte: «*Omorganiseringen som foreslås har i stor grad utgangspunkt i Østfold Bedriftssenter as og de oppgaver som dette selskapet løser for kommunene. Ved etableringen av Indre Østfold Bedriftssenter as, spilte selskapet en vesentlig rolle i forhold til utvikling av regionen, som for eksempel i forhold til arbeidet med E18, jernbane og flyplass. Samarbeidsavtalen med kommunene innebar et ansvar for slik jobbing, samt oppfølging og veiledning av etablerere i regionene.*»

Da styret presenterte *selskapets* strategi høsten 2013, var infrastruktur (herunder vei og bane) et underpunkt til innsatsområde «Næringsutvikling». Vei og bane/kollektivtilbud lå også som tiltak under «Stedsutvikling». I representantskapets utkast til eierstrategi er samferdsel fremdeles å finne som et underpunkt, men her beskrives det som et arbeidsområde som skal

håndteres av regionrådet og selskapet i fellesskap. Samferdsel som innsatsområde «skal ivaretas i dialogen i AU. En avklaring rundt grensedragninger skal formaliseres.» Til dette vil rådmannen si følgende:

Næringsutvikling og samferdsel er to vesentlige regionale innsatsområder, men med vidt forskjellig tilnærming. Utbyggingen av samferdselsårene handler mye om påvirkning av prosesser som er igangsatt eller som stadig er i bevegelse. Representasjon og arbeid inn mot sentrale myndigheter er viktig. Det er imidlertid ofte politikere som blir bedt om å delta i dette. Det er f.eks. bare ordførere som sitter i strategigrupper for samarbeid for Østre Linje og påkobling på Ski. Ved siden av å drive påvirkningsarbeid vil det fra tid til annen være behov for utredningskompetanse knyttet til høringsuttalelser.

Næringsutviklingsarbeidet krever en kontinuerlig og direkte innsats overfor interessenter, investorer, grundere og etablerte virksomheter. Ved siden av bedriftsrådgivning, nettverksbygging og klyngeaktiviteter vil det være vesentlig å fokusere på markedsføring av regionen. Attraksjonskraft er sentralt, og det er viktig å synliggjøre muligheter, fordeler og synergier. Det er en omfattende men viktig funksjon å være kontaktpunkt for eksisterende næringsliv i hele regionen og samtidig strekke seg ut mot potensielle etablerere og investorer.

I lys av dette er det et spørsmål om selskapet har kapasitet og kompetanse til å ivareta samferdsel som innsatsområde. Som et av utviklingsområdene gir eierstrategien styret for IØU i oppgave å foreslå en «*organisering av en mulig utrederfunksjon knyttet samferdsel, som en tilknytning til sekretærrollen for Regionrådet. Dette som en følge av at samferdsel er et av regionrådets viktigste politikkområder.*» Om man skulle komme frem til beskrivelsen av en funksjon som f.eks. kan bidra i forkant av strategiske møter/styringsgruppemøter, er det fremdeles et spørsmål om det er utviklingselskapet som bør ha samferdsel i sin oppgaveportefølje.

Oppgaven med sekretærrollen for regionrådet synliggjør en av utfordringene med organiseringen av selskapet. Formelt sett er det slik at selskapets daglige ledelse *instrueres* av sitt styre. Selskapets daglige ledelse mottar *bestillinger* fra regionrådet. Det er særlig to forhold som utydeliggjør dette bildet. For det første er regionrådets politiske medlemmer de samme som sitter i representantskapet. Eierrollen og bestillerrollen kan forveksles. For det andre har selskapet sekretærrollen for regionrådet og regionrådets arbeidsutvalg. Problemstillingen her kan forklares med et eksempel fra kontroll- og tilsynsorganene: Kontrollutvalgenes sekretær formidler bestillinger fra kontrollutvalget til kommunerevisjonen. Kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretær utgjør bestillerleddet. Revisjonen er utføreren.

Utkastet til eierstrategi, som nå er på høring, foreslår ikke å endre organiseringen av IØU. For et selskap som er etablert av regionalpolitiske motiver, er det vanskelig å se for seg en annen eierform en IKS. Det medfører at eierne må være seg bevisst hvilken rolle de har, enten som bestillere eller som eiere. Sekretærrollen for regionrådet kan man imidlertid velge å kjøpe fra andre. I forlengelsen av dette aktualiseres spørsmålet om IØU skal inneha en sentral rolle innen samferdsel, eller om selskapet skal rendyrke og satse på næringsutvikling og opplevelser/turisme. Dersom regionrådet henter inn sekretærfunksjon og samferdselskompetanse fra annet hold, vil man samtidig rydde opp i flere uklarheter knyttet til roller og representasjon mellom regionrådet og selskapet.

Rådmannen stiller altså spørsmål om selskapet skal ha sekretærrollen for regionrådet og samferdsel i sin portefølje. De øvrige kjerneoppgavene er i eierstrategien beskrevet under disse overskriftene: Fagressurs for kommunene – Pådriver for næringsutvikling - Fellestjenester for besøk- og opplevelsesnæringen - Regional informasjon, representasjon og pr. Alt dette er fokusområder som samsvarer med eiernes tanke om etableringen av selskapet. Rådmannens vurdering er at en ytterligere spissing av fokus vil sørge for at selskapet kan konsentrere seg om konkrete oppgaver og at selskapets aktiviteter og oppnåelser lettere kan måles. Rådmannen vil derfor anbefale at regionale politikkområder legges til regionrådet, og at selskapet rendyrkes som kommunenes egen «næringsutviklingsavdeling».

Når næringsutvikling og fellestjenester for besøk- opplevelsesnæring blir selskapets primærfokus, vil arbeid med informasjon, representasjon og pr komme som virkemidler knyttet til dette. Da blir det også klarere hvilke utviklingsprosjekter/oppgaver som selskapet kan påta seg som fagressurs for kommunene. Når det står at «*Selskapet bistår ut fra et regionalt verdiskapingspotensial inn i kommunenes arbeid med lokale næringsplaner og/eller kommuneplaner.*» forstås dette som at dette skjer ut ifra konkrete bestillinger fra kommunene.

Verken stedsutvikling eller kompetanseutvikling er nevnt i eierstrategien som egne satsingsområder under selskapets kjernevirksomhet. Dette var 2 av 5 innsatsområder som lå i selskapets egen strategi fra 2013. Arbeidsfeltene er nå integrert i attraktivitetsbarometeret som ligger til grunn for tiltaksplanen som er vedlagt strategisk næringsplan for Indre Østfold (STIØ). Tiltaksplanen forteller om hva selskapet skal gjøre, hva kommunene skal gjøre og hva kommunene og selskapet skal utrette i fellesskap. Som eksempel er bo- og oppvekstvilkår kommunenes ansvar, men selskapet vil promotere Indre Østfold som bo- og oppvekstregion.

Eierstrategien innleder med å vise til STIØ når den beskriver selskapets kjernevirksomhet. Under avsnittet om styringsprinsipper er tilknytningen forklart på denne måten: «*Strategisk Næringsplan for Indre Østfold har en beskrivelse av mål, aktiviteter og oppnåelser som speiler intensjonen med etableringen av IØU. Regionrådet er bestiller av næringsplanen, og IØU skal lede kommunenes arbeid med å revidere næringsplanen¹. Eierne forventer at IØU implementerer næringsplanens målsettinger og tiltak i sine egne planer, og legger dette samtidig inn som en del av rapporteringsgrunnlaget overfor eierne.*»

På en side er det komplisert at en plan som bestilles av regionrådet skal definere selskapets virke. På en annen side er det selskapet som fører planen i pennen, og tiltaksdelen håndteres av styret og rådmennene i fellesskap. Rådmannen betrakter tiltaksdelen i STIØ som et funksjonelt samarbeid mellom selskapet og kommunene. Styret skal foreslå en rutine for å revidere næringsplanens tiltaksdel, og foreslå en plan for oppfølging av selskapets og kommunenes forpliktelser. Plan og rutine legges frem for rådmannsgruppen til felles overenskomst.

Eierstrategien legger dagens finansieringsmodell til grunn for eiernes grunnfinansiering av selskapet. Kostnaden for eierne beløper seg til kr 50,- pr innbygger, totalt 2 580 000,- pr. 01.01.15. Dette innebærer at selskapet må ha en inntjening på om lag 1,8 mill. for å komme i balanse. Rådmannen er oppmerksom på at sekretariatsoppdraget for regionrådet er i dag en del

¹ Næringsplanen revideres hvert 4. år, med vedtak i kommunestyrene. Tiltaksplanen et administrativt avtaledokument mellom styret for selskapet og rådmannen i hver av eierkommunene. Tiltaksplanen revideres årlig, der regionrådet er høringsinstans.

av denne inntjeningen, som ligger til grunn for selskapets planlegging på personal og økonomi. I 2013 gikk selskapet med et underskudd på rundt 260 000,-, som dekkes av selskapets disposisjonsfond. Eierne må være bevisst på at inntjeningskravet kan ta oppmerksomheten fra kjerneoppgavene. Som en del av løsningen på dette legger eierstrategien til grunn at selskapet skal arbeide for å finne partnerbedrifter som deltar i finansieringen av nettverk og prosjektbasert satsning.

Eierstrategien er representantskapets dokument, som nå er oversendt eierkommunene til høring. For å lykkes med en ny strategi for IØU mener rådmannen at det vesentlig at selskapet spisses inn mot næringsutvikling og at IØU skjermes for politiske diskusjons-områder i regionen. I fortsettelsen må Regionrådet ta et større ansvar for å belyse og avklare regionalpolitiske spørsmål, som f.eks. klassifisering av næringsarealer. Samferdselspolitiske signaler fra regionen må forankres i regionrådet. Dette innebærer at regionrådet må finne en arbeidsform og sikre prosesskompetanse slik at de evt. forutsetninger som IØU skal bygge på, og videreformidle, er gjennomarbeidet og klarlagt.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler Eierstrategi for Indre Østfold Utvikling IKS, med følgende kommentarer eller forslag til endringer:

1. I tråd med eierstrategiens budskap, forventes det at selskapet i større grad påtar seg en pådriverrolle i utviklingsarbeidet, og er proaktiv overfor aktører i og utenfor regionen for å oppfylle målsettingen om «vekst i antall private og statlige arbeidsplasser, flere besøkende og økt bosetting i regionen.»
2. Selskapets kjernevirksomhet spisses til å omfatte
 - Pådriver for næringsutvikling
 - Fellestjenester for besøk- og opplevelsesnæringen
3. Selskapet markedsfører regionen og er en fagressurs for kommunene for å oppfylle overordnet målsetting.
4. Sekretærrollen for Indre Østfold Regionråd tas ut av selskapets oppgaveportefølje. Dette for både å skape en klarere profil for selskapet og tydeliggjøre Regionrådets rolle som bestiller overfor selskapet.
5. Det forventes at selskapet årlig inviterer seg selv til formannskapet og/eller kommunestyret for å orientere om 1. Samarbeidet med eierkommunene 2. Oppnåelse av overordnet målsetting.

Vedlegg:

1. Eierstrategi for Indre Østfold Utvikling IKS, av 28.04.15

Indre Østfold Utvikling IKS - selskapsavtale

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
39/15	Formannskapet	27.08.2015
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune vedtar selskapsavtale av 28.04.15 for Indre Østfold Utvikling IKS

Sammendrag:

Representantskapet har vedtatt ny selskapsavtale Indre Østfold Utvikling IKS, som nå oversendes til behandling i eierkommunene.

Bakgrunn:

Prosjekt Eierskap har utformet en mal for selskapsavtaler for IKS-ene som har tatt opp i seg føringene fra Interkommunal Eierskapsmelding for Indre Østfold.

Viktige bestemmelser i eierskapsmeldingen knytter seg til stemmevektning i representantskapet, antall styremedlemmer, samt varamannsordningen (numeriske i stedet for personlige). Formålsformuleringene i avtalene skal være kortfattede, da disse skal utdypes i eierstrategidokumentet for selskapet². I avtalemalen er det videre gjort et arbeid for å finne formuleringer som er felles for flere selskaper, noe som spesielt gjelder styringsstruktur, forvaltning og punktene om selve avtalen.

For å få bedre oversikt over innholdet i avtalen, er dokumentet bygget opp med overskrifter og innholdsfortegnelse. Avtalen inneholder bestemmelser om selskapet som pålagt i Lov om interkommunale selskaper³: Selskapets navn, deltakere, hovedkontor, formål, antall styre- og representantskapsmedlemmer, innskuddsplikt og andre ytelser, eierandel og ansvarsandel. I tillegg beskrives forvaltningsmessige forhold, samt ordninger for endring av selskapsavtalen og deltakersituasjonen.

Alle selskapsavtalene beskriver ansettelsesvilkår (avtaleverk og pensjonsordninger), og de ansattes representasjon i styret.

I følge den nye avtalemalen skal alle selskapene oversende styrets forslag til økonomiplan og budsjett innen 1. oktober før budsjettåret.

I henhold til IKS-loven krever fremlagte endringer av selskapsavtalen likelydende vedtak i alle kommunestyre i deltakende kommuner. Aremark kommune har uten forbehold sagt opp

² «Selskapsavtalen skal utformes slik at det gis rom for strategisk utvikling av selskapet, uten at man nødvendigvis må endre på selskapsavtalen.» Interkommunal Eierskapsmelding for Indre Østfold, s 8

³ Lov om interkommunale selskaper 1999-01-29 nr 6 §.4

sitt medlemskap i Indre Østfold Utvikling IKS, og er derfor ikke oppført blant eierne i den nye selskapsavtalen. Under forutsetning om godkjenning vil den nye selskapsavtalen tre i kraft 1. januar 2016.

Vurdering:

Foreliggende selskapsavtale bygger på den opprinnelige avtalen for Indre Østfold Utvikling IKS. Avtalen er lagt i en form der selve standardiseringen ikke påvirker meningen ved innholdet i nevneverdig grad.

Formuleringen i det opprinnelige formålet om at selskapet skal *«bidra til at Indre Østfold-regionen skal bli en av de mest attraktive regionene i Norge, kjennetegnet av stor konkurransekraft og sterk verdiskapningsevne»*, er tatt bort. Hensikten er imidlertid ivaretatt, samtidig som at formålet er gjort mer håndgripelig og målbart. Nytt formål beskrives slik

«Indre Østfold Utvikling IKS skal initiere, utvikle og lede samarbeidstiltak som styrker Indre Østfolds posisjon som konkurransedyktig og bærekraftig region med høy verdiskapningsevne.

I hovedsak skal eierkommunenenes investering i selskapet lede til vekst i antall private og statlige arbeidsplasser, flere besøkende og økt bosetting i regionen.

Selskapet kan tilby tjenester til andre enn eierne dersom det er formålstjenlig og innenfor konkurranseregelverkets praksis om utvidet egenregi.»

Den første setningen kjenner vi igjen fra opprinnelig avtale. En liten, men viktig, nyanseforskjell finner vi ved at ordet «lede» (lede samarbeidstiltak) erstatter ordet «støtte». Dette speiler en forventning om et mer proaktivt selskap.

I opprinnelig avtale står det at «salg av tjenester skal være rettet mot kommunal sektor, herunder kommunalt eide selskaper og samarbeid.» Denne avgrensingen er nå tatt bort, noe som vurderes å kunne gi selskapet større mulighetsrom med tanke på å finne formålstjenlig, inntektsgivende arbeid.

Kostnadsfordelingsnøkkelen baseres på samme ordning som da selskapet ble etablert i 2013. I selskapets første driftsår betalte kommunene kr. 50,- pr. innbygger for driften av selskapet. Ny avtale sier videre at «Deretter fastsetter representantskapet kostnadsfordelingen ved behandling av årsbudsjett.» Med denne ordlyden er kostnadsfordelingen gitt et utgangspunkt, men uten å være fastlåst: Det er representantskapet som fastsetter fordelingen. Dette betyr at representantskapsmedlemmene må være særskilt oppmerksomme på hva en evt. endring i kostnadsfordelingsnøkkelen vil innebære for den respektive kommune.

I ny avtale går man bort ifra bestemmelsen om at ordfører og varaordfører skal velges til representantskapet, som henholdsvis fast medlem og vararepresentant. I Indre Østfold er det tradisjon for at ordførerne velges til representantskapene, men det vurderes som en god demokratisk ordning at kommunestyret til enhver tid selv kan avgjøre hvem som skal representere kommunen i eierutøvelsen.

Antall faste styremedlemmer er endret fra 5 til 7. Vararepresentanter er økt fra 1 til 3. Økningen kan tolkes som et ønske om å skape en robust selskapsledelse, med bred representasjon og kompetanse. Utviklingsselskapet skal manøvrere på tvers av

kommunegrenser og på tvers av offentlig og privat sektor. Et bredt sammensatt styre vil gi bedre forutsetninger for å få overblikk og forståelse for behov og potensiale hos aktører i Indre Østfold-regionen.

De fleste av selskapene i Indre Østfold fører sine regnskaper etter kommunale regnskapsprinsipper. Pkt. 4.2. gir imidlertid styret for Indre Østfold Utvikling anledning til selv å velge sine regnskaps- og budsjettssystemer. Selskapet fører i dag regnskapet etter regnskapsloven. Regnskapsloven er resultatorientert. Systemet gjør det lettere å utlede resultatmål og foreta resultatvurderinger, noe som kan synes hensiktsmessig ut ifra hvordan dette selskapet er innrettet.

Selskapet kan ta opp lån. Rammen er begrenset oppad til selskapets egenkapital ved tidspunkt for låneopptak. Lånerammen representerer således liten risiko for eierne.

Revisjon av selskapsavtalene er et ledd i struktureringen av eierstyringsarbeidet i Indre Østfold. Prinsipper som tidligere nedfelt i Interkommunal Eierskapsmelding blir nå formalisert for hvert enkelt selskap. Et eksempel på dette er at kommuner over 10 000 innbyggere skal ha to stemmer i representantskapene. De øvrige har en stemme.

Å sette samme dato (1. oktober) for oversendelse av selskapenes budsjettforslag er et annet eksempel på hvordan eierne vil legge til rette for eierutøvelsen. Dette gir en samlet oversikt på et tidspunkt hvor det er mulig å vurdere kostnadsbildet i forhold til egen budsjettprosess.

Selskapsavtalen sier under pkt. 5.7 at i tillegg til selskapsavtalen har også eierstrategien status som selskapets styringsdokument. Eierstrategiens funksjon er nærmere beskrevet i Interkommunal Eierskapsmelding for Indre Østfold. En vesentlig hensikt med eierstrategien er å sikre overordnede styringssignaler til selskapet. Strategiprosessen legger til rette for at eierne får drøftet hensikt og vesentlige aspekter med selskapet.

For at eierstyringssystemet, med Interkommunal Eierskapsmelding, nye selskapsavtaler og eierstrategier for enkeltelskapene, skal fungere, er det nødvendig at representantskapsmedlemmene inntar en aktiv rolle. Representantskapet skal sørge for at det er samsvar mellom forventninger til selskapet og de rammer som gis for driften. På den ene siden må representantskapsmedlemmene sikre seg god kjennskap til virksomhetens funksjon, som del av den kommunale drift og utvikling. På den andre siden må medlemmet forankre og informere om saker, som behandles representantskapet, i eget kommunestyre.

Konklusjon:

Representantskapets forslag til ny selskapsavtale for Indre Østfold Utvikling IKS anbefales av rådmannen.

Vedlegg:

1. Selskapsavtale

Regionalpark Haldenkanalen - evaluering og videre drift

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
40/15	Formannskapet	27.08.2015

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommunene gir sin tilslutning til evalueringsutvalgets anbefalinger og oppretter lokal forankringsgruppe. Ordfører og rådmann gis fullmakt til å sette sammen denne etter de anbefalinger som rapporten gir.

Sammendrag

Regionalpark Haldenkanalen ble etablert i 2012 med utgangspunkt i å stimulere til økt besøk og større omsetning i regionen, blant annet med bakgrunn i at det fra fellesskapets side er investert betydelige beløp i kanalen.

Det er nå gjennomført en evaluering som konkluderer med anbefaling om å videreføre arbeidet, i første omgang ut 2016, og det foreslås i den forbindelse noen strukturelle endringer. Kommunene bes opprette forankringsgrupper som bindeledd mellom parkens og kommunenes virksomhet.

Bakgrunn

Formålet med etablering av Regionalparken var «å skape økt samarbeid om ivaretagelse og videreutvikling av natur- og kulturverdier langs Haldenkanalen, som grunnlag for nærings- og stedsutvikling». Videre skulle Regionalpark Haldenkanalen bidra til utvikling av et rikt reiseliv og kulturtilbud og oppnå resultater gjennom samarbeid på tvers av kommune- og fylkesgrenser, og mellom næringer og sektorer. «Haldenkanalen» ble valgt som det sentrale utgangspunktet for samarbeidet, siden dette var den mest kjente merkevaren. Samarbeidet skulle imidlertid ikke begrenses til det kanalnære, men omfatte hele geografien i de deltakende kommuner.

Til grunn for arbeidet ligger en 10-årig samarbeidsavtale 2012-2022, «Charteret». I den innledende delen av charteret er opplistet en del prinsipper som skal legges til grunn, og her heter det i punkt 9: «Charteret skal evalueres etter de første 3 år, men 10-årsperspektivet skal alltid legges til grunn». Med dette som utgangspunkt er det nå gjennomført en evaluering av organisasjonen. Evalueringen er behandlet i styret og regionalparkrådet og oversendt eierne sammen med følgende dokumenter

- Evalueringsrapport med vedlegg
- Protokoll fra styremøte 20.03.15
- Handlingsplan og budsjett for 2015
- Strategiplan
- Markedsanalyse fra BBR as

Parken tok i sine første leveår spesielt tak i de konkrete aktivitetene som tidligere var initiert i området. Dette går fram av årsrapportene for 2012, 2013 og 2014. Gjennom en bredt anlagt prosess har regionalparken tatt fram en strategi for sitt videre arbeid. Med utgangspunkt i dette har styret gjort prioriteringer som spisser aktiviteten i organisasjonen mye. Dette betyr at det tas en tydeligere rolle i forhold til tilrettelegging og initiering, og en mindre tydelig rolle i forhold til gjennomføring av tiltak. Regionalparken som organisasjon er som følge av dette ikke like synlig, men forhåpentligvis vil resultatet av det som gjøres være synlig.

I 2015 er det følgende fokus innenfor hovedsatsingsområdene:

Merkevare

Styrke samarbeidet innad i regionen slik at merkevaren Haldenkanalen blir enda tydeligere. Dette gjøres gjennom profileringsarbeid, deltakelse på reiselivsmessen og ikke minst samarbeidet med Allsang på Grensen og den store satsing på Soot-spelet.

Opplevelsesnæring

Det er utarbeidet en markedsanalyse og en utmarksstrategi som skal legge grunnlaget for det vi skal satse på videre innen opplevelse. Det er utarbeidet et kompetanseprogram som gjennomføres i disse dager og som gis som tilbud til alle næringsdrivende i de deltakende kommuner, og også i for noen av kursene til kommunalt ansatte. Det er utarbeidet en prosjektbeskrivelse for utvikling nye og eksisterende opplevelsesprodukter, og prosjektet vil gjennomføres i løpet av høsten. Dette vil styrke næringen betydelig, og bidra til flere attraktive produkter. Innovasjon Norge har innvilget tilskudd til disse aktivitetene. Det gjøres også innsatser på jaktturisme, samt på sykkel/kaouttleie.

Stedsutvikling

Vi har hovedfokus på de områder vi betrakter som innfallsporter til regionen. Det utarbeides konkrete handlingsplaner for hvert område, for hvordan hvert enkelt sted kan heve sin attraktivitet og hvordan stedet kan bidra til å fylle sin plass i helheten. Det foreligger forslag for Fosby og Ørje, men disse skal bearbeides videre i samarbeid med lokale deltakere. For Rømskog er skisseforslaget fortsatt under utarbeiding. Leirplasser med gapahuker og toaletter er satt opp i alle de deltakende kommuner.

Primærnæring

Utmarksnæring har stort fokus, og med det hvordan vi kan få flere utleieenheter knyttet til jakt, fiske og øvrige naturopplevelser. Det er gjennomført en større satsing på fisketurisme, og i år utarbeides konkrete jakttilbud etter samme ma. Det jobbes videre med en webside/app for å gjøre tilgjengeligheten for lokale produkter bedre. Dette skjer i samarbeid med Guldkorn og matmiljøet i Rogaland.

Regionalparken har i 2015 et budsjett på ca 4 mill, hvorav halvparten er tilskudd fra eierne. Resterende midler omsøkt i ulike ordninger. Etter regjeringsskiftet ble en del av de ordningene som finansierer slike tiltak fjernet, slik at finansiering etter 2016 vil være mer usikker. Blant annet er det gjort endringer knyttet til utviklingsavtalen og verdiskapings-programmet for lokale og regionale parker er fjernet. Grensekommune har fram til 2015 ikke bidratt med midler til samarbeidet over eget budsjett, men fått dette i sin helhet dekket av utviklingsavtalen. For 2015 dekkes grensekommunenenes andel av den lokale utviklingsavtalen, som består av resterende midler fra tidligere utviklingsavtale og kommunale midler.

Marker kommune tjener som vertskommune i samarbeidet, og står for det administrative og koordinerende arbeidet i tillegg til at det er en ansatt i 80% stilling. Kommunene har en politisk representant og en næringsrepresentant i rådet og en representant i styret.

Etter en evaluering har rådet i regionalparken, i dialog med sine eiere, vedtatt fortsatt drift av organisasjonen. Det understrekes imidlertid at det er ønskelig med en større forankring av arbeidet enn tidligere, og rådet har derfor vedtatt noen strukturelle endringer, som en anmoder eierne om å følge opp. I vedtaket fra rådsmøtet heter det blant annet

Lokale forankringsgrupper

Det skal tilstrebes etablering av lokale forankringsgrupper som bindeledd mellom eierne og parken. Det anbefales at disse gruppene har følgende sammensetning

- ordfører
- rådmann
- kultur/info/næring
- reiseliv

Ordføreren bør ha ansvar for at en slik gruppe etableres, og bør selv lede eller utpeke lederen av gruppen. Gruppene velger sin representant til arbeidsgruppen.

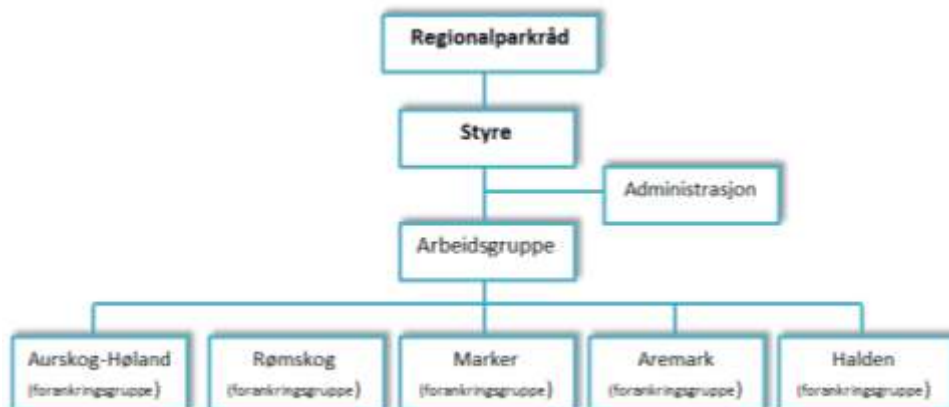
Det understrekes likevel at kommunene står fritt til å benytte den sammensetning de finner hensiktsmessig. Blant annet har Halden og Aremark allerede etablerte grupper som ønskes benyttet.

Arbeidsgruppe

Det skal etableres en administrativ arbeidsgruppe bestående av utpekte representanter fra eierne, samt fra de aktuelle samarbeidsorganisasjonene i regionen (reiselivsorganisasjonene, kanalselskapet og utmarksavdelingen).

Styret har bemerket at arbeidsgruppen har en dobbelt funksjon, som utøvende organ for de tiltak som bestemmes, og rådgivende organ for styret. Vi forutsetter at de lokale forankringsgruppene medvirker i dette når det gjelder tiltak i den enkelte kommune. Styrets og rådets oppgaver er uendret. Sammensetningen her kan endres etter kommunevalget, uten at det får store følger for arbeidsgruppe eller forankringsgrupper.

Styrerepresentant fra den enkelte eier skal ha mulighet til å delta i den respektive gruppen. Styret i regionalparken ber sine eiere ta ansvar for etablering av slike grupper.

Vedtekter

Rådsmøtet vedtok noen mindre endringer av vedtektene i sitt møte 29.05.15, blant annet knyttet til valg. Det er nå presisert at det er eierne selv som utpeker sine representanter til rådet, og at dette gjøres så snart som mulig etter kommune/fylkestingsvalget. På bakgrunn av dette vil nytt styre kunne velges på ekstraordinært rådsmøte.

Vurdering

Regionalparken har for en stor del utspring og grunnlag i det samarbeidet de tre grensekommunene har hatt gjennom mange år, og satsingene er også i stor grad knyttet til de utviklingsprosjekter som vi har drevet. Fylkeskommunen tok et initiativ for å bidra til en mer forutsigbar finansiering av dette arbeidet, og regionalpark ble valgt som arbeidsform da det hadde et langsiktig tidsperspektiv og det var et statlig program for finansiering av slike samarbeid. Den store endringen i de regionale utviklingsmidlene har imidlertid bidratt til at denne forutsigbarheten og langsiktigheten i arbeid og finansiering er fjernet. Det er imidlertid bevilgninger som gjør det mulig å drive i tilnærmet samme omfang ut 2016, men det er etter dette nødvendig å ta en ny vurdering av videre drift.

Regionalparken hadde på tross av et godt forarbeid en trang start, noe en må kunne tilskrive uklare forventninger og strukturer, samt at det var lagt opp til en del aktiviteter som måtte videreføres, uten at det var gjort en vurdering av om dette var de beste for parken som helhet. Gjennom arbeidet med strategier for samarbeidet ble det gjort en betydelig endring av dette, i form av at det ble lagt større vekt på tilrettelegging og utvikling, og mindre vekt på gjennomføring. Med hensyn til de gjennomførte aktivitetene, så går disse fram av tilsendte rapporter.

Grensekommunene må vurdere om etablering av regionalparken har vært en hensiktsmessig utvikling i forhold til det samarbeidet vi selv hadde. Gjennom utviklingsavtalen har vi bidratt med midler som også har kommet de to andre kommunene til gode, men på en annen side hadde vi ikke fått tilgang til øvrige midler uten at vi hadde etablert samarbeidet slik det nå er. Grensekommunene er svært små sammenliknet med våre samarbeidskommuner i nord og syd, men dette har ikke påvirket arbeidet i våre kommuner i negativ retning. I samarbeidet oppleves kommunene som likeverdige, og når det gjelder deltakende aktører, så er det snarere flere i våre tre kommuner enn i de øvrige. Det har ikke vært vesentlige diskusjoner om Haldenkanalen som den samlede merkevaren, selv Rømskog kommunes tilknytning til selve kanalen er marginal. Det er tydelig uttrykt at samarbeidet ikke skal begrense til kanalen, og det oppleves som om dette har vært vellykket. Blant annet er det gjennomført et eget pilotprosjekt på Rømskog knyttet til vandring, sykkel og kano.

Det er ikke til å bortforklare at det i enkelte sammenhenger har vært noe frustrasjon knyttet til parkens rolle og funksjon sett opp mot de andre aktørene på området. Spesielt tydelig har dette vært i Aremark. Evalueringen har tatt tak i dette, og med de endringer som foreslås, mener en at muligheten for slike problemstillinger er mindre. Det gjelder nå å samle seg for å ta en fremtredende posisjon i markedet. Markedsanalysen som er utarbeidet viser at dette er mulig på enkelte områder, og det har sjelden vært så mye positiv oppmerksomhet mot regionen og så god oppslutning om aktivitetene som i år. Dette er ikke regionalparkens fortjeneste, men parken bidrar i det minste med generell markedsføring og til at aktørene er så godt rustet som mulig for å drive sin butikk.

Styret har bestemt at hovedfokuset i første strategiperiode skulle være på opplevelsesnæring og merkevare, og det er derfor vært mindre innsatser på fokusområdene stedsutvikling og primærnæring.

Alt i alt er oppfatningen at grensekommunene har vært godt tjent med etablering av regionalparken. Informasjonsflyten kunne imidlertid vært bedre til kommunene, men hos oss er dette i stor grad blitt ivaretatt gjennom grenserådet og kommunenes arbeid i arbeidsgruppen. Etablering av forankringsgruppene vil imidlertid kunne bidra til en bedre forankring. Det anbefales derfor at det etableres slike grupper og at ordfører og rådmann gis oppdrag å settes ammen disse og sørge for at møter blir avholdt.

Konklusjon

Grensekommunene gir sin tilslutning til evalueringsutvalgets anbefalinger og oppretter lokal forankringsgrupper. Ordfører og rådmann gis fullmakt til å sette sammen denne etter de anbefalinger som rapporten gir.

Vedlegg:

- Evalueringsrapport med vedlegg
- Protokoll fra styremøte 20.03.15
- Handlingsplan og budsjett for 2015
- Strategiplan

Lønnsoppgjøret 2015, budsjettjustering

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
41/15	Formannskapet	27.08.2015

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

1 Driftsbudsjettet for 2015 justeres for årets lønnsoppgjør slik:

Virksomhet	Beløp	Tillegg	Sum
Pol styring/sentraladm	15.110.000	118.500	15.228.500
Marker skole	39.378.000	493.500	39.871.500
Grimsby barnehage	6.081.000	99.000	6.180.000
Familie og helse m/barnev.	15.086.000	142.500	15.228.500
NAV	2.246.000	22.500	2.268.500
Utviklingshemmede	7.685.000	144.150	7.829.150
Marker bo- og service	49.591.000	706.500	50.297.500
Forvaltning, drift og vedl.hold	11.646.000	272.250	11.918.250
Plan og miljø	5.063.000	9.150	5.072.150
Kultur og fritid	2.686.000	13.050	2.699.050
Bibliotek	784.000	7.200	791.200
Næring	675.000	3.450	678.450
Sum	156.031.000	2.031.750	158.062.750

2 Utgiften dekkes over reservert bevilgning for lønnsoppgjøret: 14900 – 1400 – 180.

3 Obligatoriske budsjettskjemaer justeres tilsvarende vedtaket.

Bakgrunn:

I vedtatt driftsbudsjett for 2015 er det som tidligere år satt av et beløp for og dekke inn årets lønnsoppgjør. I opprinnelig budsjettet var det satt av samlet kr 5.100.000. I Kommunestyret den 16.06, sak PS 48/15 ble det vedtatt bruk på kr 735.000 til å redusere ansvar administrasjon/politisk/stab. Jfr ansvar 1400 funksjon 180 og art 14900.

Det faktiske lønnsoppgjøret viser nå samlet justert reell årslønnsvirkning for 2015 tilsvarende kr 2.031.750.

I 2015 er det kjørt en simuleringsrapport som viser nøyaktig kostnad pr ansvar, og ikke en prosentvis fordeling med vektning av lønsmassen som tidligere. Dette fordeles slik på virksomhetene:

Virksomhet	Beløp	Tillegg	Sum
Pol styring/sentraladm	15.110.000	118.500	15.228.500
Marker skole	39.378.000	493.500	39.871.500
Grimsby barnehage	6.081.000	99.000	6.180.000
Familie og helse m/barnev.	15.086.000	142.500	15.228.500
NAV	2.246.000	22.500	2.268.500

Utviklingshemmede	7.685.000	144.150	7.829.150
Marker bo- og service	49.591.000	706.500	50.297.500
Forvaltning, drift og vedl.hold	11.646.000	272.250	11.918.250
Plan og miljø	5.063.000	9.150	5.072.150
Kultur og fritid	2.686.000	13.050	2.699.050
Bibliotek	784.000	7.200	791.200
Næring	675.000	3.450	678.450
Sum	156.031.000	2.031.750	158.062.750

Vurdering:

Bevilgning til å møte lønnsoppgjøret er gitt gjennom vedtatt budsjett, men da fordelingen ut på virksomhetene påvirker vedtatt netto driftsrammer og dermed endrer vedtatt obligatoriske budsjettskjema, legges saken frem for kommunestyret. Andelen pr virksomhet vil etter vedtaket bli fordelt på riktig art, ansvar og funksjon.

Rammer driftsbudsjett, budsjett 2016

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
42/15	Formannskapet	27.08.2015

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

Rammer driftsbudsjett for budsjettåret 2016 settes foreløpig til:

Virksomhet	Beløp
Skatt og rammetilskudd	-191.900.000
Finansutgifter og finansinntekter	6.360.000
Sentraladministrasjon/politisk/fellesutg.	24.171.500
Private barnehager	13.000.000
Religiøse formål	3.669.000
Næring	852.450
Marker skole	38.143.500
Grimsby barnehage	5.189.000
Familie og helse u/ barnevern	8.499.750
Familie og helse barnevern	8.684.000
Nav	4.126.500
Utviklingshemmede	7.780.150
Omsorg	48.443.500
Forvaltning, drift og vedlikehold	15.957.250
Plan og miljø	2.654.150
Kultur og fritid	3.309.050
Bibliotek	1.060.200
Sum driftsrammer	191.900.000

Etter at statsbudsjettet for 2016 er lagt frem, vurderer formannskapet rammene på nytt. Endelig rammetildeling foretas av kommunestyret i forbindelse med behandling av budsjett 2016.

Årsbudsjett 2016 danner første året i økonomiplanperioden 2016-2019.

Bakgrunn:

Budsjettprosessen for 2016 blir noe annerledes enn tidligere år, derfor kommer rammene til behandling først nå. Tallene er utarbeidet i løpet av sommeren og presentert for ledergruppen i møte den 13.08. I nytt møte den 18.08 hadde virksomhetene fått frist til å komme med innspill til sine rammer.

Det er fortsatt flere viktige tallstørrelser som er ukjent. På utgiftssiden gjelder dette utviklingen av arbeidsgivers andel av pensjonspremien, og på inntektssiden gjelder det eiendomsskatt.

Skatt og rammetilskudd: Grunnlaget for inntektssiden er KS sin prognosemodell. I prognosemodellen fra KS er det lagt til grunn en befolkningsvekst i Marker kommune på 40 mennesker i 2016. Dette syns vi er for høyt, og med tanke på utviklingen i skatteinngangen på landsbasis fra 2014 til i dag, har vi nedjustert prognosen på rammetilskudd.

Skatteinngangen har vi holdt lik som KS sin prognosemodell, dette ut fra at dagens skatteinngang ligger over budsjett. KS sin prognosemodell forslår en skatteinngang på kr 70.430.000 og rammetilskudd på kr 122.749.000, totalt kr 193.200.000. Vi har da valgt å nedjustere det til kr 70.430.000 i skatteinngang og kr 121.470.000 i rammetilskudd, totalsum kr 191.900.000.

Finansutgifter og finansinntekter: Underskuddet fra 2014 med kr 4.770.000 skal dekkes inn i budsjett 2016. Vi har da lagt inn tilsvarende sum i inntekter fra eiendomsskatt og kr 800.000 i utbytte. Utgifter til renter og avdrag øker noe, på bakgrunn av opptak av nye lån til Startlån.

Sentraladministrasjon/politisk/fellesutgifter: Rammene er trange, og det ligger en usikkerhet i kostnaden rundt lønnsoppgjøret. Vi kjøper i dag 150 timer fra Smaalenene bedriftshelsetjeneste, på bakgrunn av de høye sykefraværstallene, burde antall timer økes til 300 timer Det vil medføre en økt kostnad på kr 140.000. Denne er ikke medtatt i budsjett 2016.

Nedenfor følger en kort kommentar knyttet til de ulike virksomhetene, hvor også virksomhetsleders vurdering er tatt inn:

Private barnehager: Usikkert rundt et eventuelt nytt regelverk for utregning av satser til private barnehager for 2016. Budsjett for 2016 er økt med kr 1.000.000 fra 2015.

Religiøse formål: Tilbakemeldingen fra kirkekontoret på konsekvenser om videreføring av samme ramme fra 2015 til 2016 er som følger: Det må kuttes i vedlikehold av bygningsmassen, videre må det reduseres på ferievikar til kirkegårdene, honoraret til web/it ansvarlig kuttes og det må reduseres på midler til prestevikarer.

Næring: Videreføring av redusert ramme fra 2015 krever behandling i grenserådet og politisk vedtak, da dette dreier seg om samarbeidstiltak.

Marker skole: Konsekvensene er som følger: Strengere med vikarbruk, synliggjøre at avdelingene får større ansvar for å ivareta undervisning på trinnene. Legger ut alt i form av styrking, sparer ikke til vikarer. Forutsetter at pc-oppdateringer fortsatt løses med investeringsmidler.

Grimsby barnehage: Det ligger nå inne et forslag på budsjett for Grimsby barnehage som er på kr 5.189.000. Dette er en reduksjon på kr 100.000. Grimsby barnehage har fra før et meget stramt budsjett hvor det ikke er rom for personalmøter på kveldstid, innkjøp av pc'er til avdelingene eller bytte av leker. I 2015 spurte foreldre via en facebookside om det var noen som hadde leker som barnehagen kunne få. Personalet er strippet ned til et minimum, og med den lange åpningstiden (0600-1700), er det en utfordring å få personalet å strekke til på hele dagen. Den som kommer kl 0600 går kl 1330. Da er det bare tre voksne igjen på en avdeling som kan ha 24 barn over 3 år. Vi har ikke avsatt noe til sykevikar i 2015, selv om vi vet at

personalet kan bli syke. Dette fordi det ikke var igjen noe i budsjett 2015. Ettersom vi i utgangspunktet er få på jobb MÅ det settes inn vikar fra dag en.

Vi har avsatt 200.000 til ferievikarer i 2015. Her er det eneste stedet i vårt budsjett vi kan spare kr 100.000. Alle barn MÅ ha tre uker sammenhengende ferie, og virksomhetsleders forslag er å stenge tre uker i sommerferien. Vi ser at 29, 30 og 31 er det få barn som er satt opp, og det er enda færre som kommer. Ikke alle foreldrene ønsker at barnehagen stenger 3 uker på sommeren, men det er bred enighet blant personalet. Grimsby barnehage kan spare kr 100.000 på å feriestenge i 3 uker om sommeren.

Familie og helse uten barnevern: For familie og helse er det for i år inne en kostnad på ca kr 1.300.000 til psykiatrisk institusjon, som vi ennå ikke vet om vi må kjøpe videre. Den er ikke lagt inn i budsjetttrammen. Utgifter til Helsehuset er flyttet til Marker bo- og servicesenter.

Familie og helse barnevern: Budsjetttrammen for barnevern er økt tilsvarende regnskapstall for 2014.

Nav: Kr 30.000 til forenkling av utbetalinger som ønskes gjennomført i 2016 er ikke lagt inn i budsjettet.

Utviklingshemmede: Utviklingshemmede vil trenge ytterligere kr 220.000 i lønnsmidler (ikke medregnet lønnstillegget i 2015) i budsjett 2016.

Marker bo- og servicesenter: Økte utgifter til omsorgslønn, avlastning og støttekontakter med kr 500.000 er ikke lagt inn i budsjett 2016.

De variable utgiftene til Helsehuset er kun budsjettert med kr 10.000. Det burde vært avsatt kr 500.000 til og dekke variable kostnader til Helsehuset.

Utgifter til Helsehuset – de faste utgiftene – er flyttet fra familie og helse til Marker bo- og service i budsjett 2016 – budsjettet er her kr 2.716.000.

Marker bo og service vil i tillegg få problemer med å holde budsjett i forhold til de variable lønnsartene i 2016.

Forvaltning, drift og vedlikehold: Ingen spesielle kommentarer.

Plan og miljø: Ingen spesielle kommentarer.

Kultur og fritid:

Lag og foreninger tildeles det samme som i 2015, kr 337.000. En innsparing på kr 100.000 i forhold til 2014 og opprinnelig budsjett for 2015.

Det avsettes svært lite til vedlikehold på UKH. UKH har selv vedlikehold av sitt hus i motsetning til andre kommunale bygninger. UKH må tenke inntektsbringende arrangementer for å opprettholde aktivitetsnivå. Medlemsavgift høynes. Huset leies ut i større grad.

Det avsettes lite til arrangementstilskudd til lag og foreninger.

Det innføres maksgrense på dagens nivå på antall elever på kulturskolen. Frem til nå har vi kunnet ta inn noen få elever ekstra. Ventelister er ikke noe spesielt for Marker, de fleste andre kommuner har dette alltid. Vi har til nå klart å unngå det.

Ikke avsatt noen midler til kurs og seminarer.
MOT opprettholdes på det nivå vi har i dag.

Tilskudd til Østfoldmuseene må opprettholdes.

I det store og det hele opprettholdes aktivitetsnivå for 2016, på lik linje med revidert budsjett 2015. Det vil i nærmeste fremtid utarbeides en total plan for kultur og fritids arbeid, personalressurser og hvordan disse skal brukes

Bibliotek: Ingen spesielle kommentarer.

Vurdering:

Budsjett 2016 er et meget stramt budsjett for virksomhetene. Vi har ingen reserver og ta av til og dekke uforutsette utgifter. Det er ikke tatt høyde for flere plasseringer av barn og unge, det er ikke tatt høyde for økt belegg på Marker bo- og service, flere akutt plasseringer i psykisk helse også videre.

Vi har i dag utgifter som vi regner med løper videre inn i 2016 på ca kr 3.500.000 som ikke er tatt med i budsjett 2016. Hvis inntektssiden skulle endre seg i løpet av budsjettprosessen, vil disse inntektene gå inn i rammene til virksomhetene.

Det er lagt inn et forsiktig anslag på eiendomsskatt på kr 4.770.000, nok til og dekke underskudd fra 2014.

Marker kommune er fra 16.06.2015 Robek kommune, og da skal fylkesmann godkjenne budsjettet for 2016 og økonomiplan 2016-2019. I henhold kommunelovens § 46 punkt 3 skal årsbudsjettet være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.